

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:

Jászberény, III. ker.,
Szentháromság-tér 3.
hova a lap szellemi
részét illető közlemé-
nyek, valamint az elő-
fizetési és hirdetési
díjak küldendők.

JÁSZ UJSÁG

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési ár

helyben:

Egész évre 8.— K
Félévre 4.— K
Negyedévre 2.— K

vidéken:

Egész évre 9.— K
Félévre 4.50 K
Negyedévre 2.50 K

Egyes szám ára
10 fillér.

Felolvasó szerkesztő
BELEZNAV LÁSZLÓ.

Megjelenik vasárnap és csütörtök
reggel.

Lapfőigazgató:
DARÁNYI FERENC.

Hazáért és vallásért.

Lapunk irányát sokszor kifogá-
soló hangok aposztrofálására szabad-
jon egy kis kitérést tenni az orszá-
gos eseményekre.

Nyitra városában az elmúlt va-
sárnapon, meglehetősen váratlanul,
jelentékeny esemény történt. Az ota-
ni, nagyrészt bevándorolt reformá-
tusok templomot építettek maguknak
és azt felavatták. A felavatás igen
tág keretben történt. Nemesak Antal
Gábor, a dunántúli református supe-
rintendens, hanem *Tisza* István is, a
ki a magyar református egyházban
főgondnoki hivatalt visel, megjelent,
hogy jelenlétével a felavatást ünne-
pesebbé, emlékezetesebbé tegye.

Főleg a vallás elleneseinek, a
hitetlen, merész s az ostobaságig el-
vakult, fanatikussá újságíróknak kö-
szönhető, hogy ez a legnagyobbobb
mértékben sikerült is.

Tisza István gróf ugyanis elkö-
vette azt a menthetetlen bűnt, hogy
szükségesnek jelezte a régi vallásos-
ság és erkölcsökhöz való visszatérést.
Reámutatott arra, hogy ebben a tö-
rekvésben egyesülni kell a különböző
egyházaknak s azután így folytatta:

— Nemesak egyházamnak látok
templomot emelkedni e városban,
hanem látom, hogy más vallásfele-
kezetűek is velünk együtt vesznek
részét ez örömből. Erre soha oly
szükség nem volt, mint most, ami-
kor a korszellem a materializmusnak
és istentagadásnak annyira kedvez.
Két karral kell e veszedelem
ellen küzdeni. E két karunk legyen a
protestantizmus és a katolicizmus.
A katolicizmus küzd a tekintély el-
vével. Aiket azonban a tekintély el-
ve meg nem győz, akik a szabad
vizsgálódás szabadságát maguknak
megőrizni akarják, azok számára vé-
dekező és sújtó kar a protestantiz-
mus legyen a materialista kor tévely-
géseiben. A két vallás együtt vesse
vissza a nemzetet Krisztushoz.

Ennek a kijelentésnek köszönhe-
ű, hogy, habár az ország közvéle-
ményének legjava ebben a kérdés-
ben vele tart is, annak az árnyalat-
nak előcsaphosai; mely Magyarorszá-
got hitétől, ősi hagyományaitól, ha-
zafiaságától durván és brutális mó-
don akarja megfosztani, mérhetetlen

dühhél támad reá. — Persze nem-
csak nyitrai beszédeért, hanem sok
másért, mit az általános és titkos
választójog ellen mondott. Nem tud-
juk, mit csodáljunk inkább, ezeknek
a semmiházi tollforgatóknak merész-
ségét-e, vagy pedig azt, hogy társad-
almunk még mindig tétlenül, bár
fölháborodással nézi azt az aknamun-
kát, melyet ez országnak legszemb-
b javeival olyan elemek üznek, ame-
lyeknek egyetlen mentése csak az
lehet, hogy izek ők vallás, hit, be-
csületes törekvések és kötelesség-
adás nélkül megvannak, sőt boldogul-
nak, emelkednek, itt-ott miniszteri
stipendiumokat is kapnak avégből,
hogy *ismereteiket* külföldön gyara-
pítsák.

Alig kell mondanunk, hogy nek-
ünk nagy örömrünkre szolgált a leg-
komolyabb és legilletékesebb férfiak
részéről jövő buzdítás, azoknak a
céloknak érdekében, melyekért mi
zászlót bontottunk küzdünk és dol-
gozunk, Örömmel látjuk, hogy az
általunk vallott elveknek követőit
nem kell lámpával keresni.

TÁRCA

Képe előtt.

Itt vagy, itt vagy, kedves, drága kincsem,
Szent gyönyörrel nézem képedet.
Nem csált hát meg, nem a szép reménység:
Itt pihegsz már, itt szívem felet.

Reám tekintsz . . . Tudod, hogy szeretlek,
Pillászod menyországot ad.
Szemidnek melységéből látom,
Feltámadni boldogságomat.

Kebelemre hajtsd le kis fejecskéd
Födjenek el tengerfürteit
Hadd hullassam, bintsem, ontsam rájuk
Örömemnek zápor-könyveit.

Ajkaidon égi, száiz mosoly van!
Nyílj meg, nyílj meg büvös, bájos ajk!

Mondj egy szöcskét, csak egyetlen hangot,
Csak egy édes, biztató sóhaj!

De hiába kérlek, — és hiába
Nézem arcod: ajkad szótalan.
Te nyugodtan nézel engem, kedves:
Szivem, elmém pedig nyugtalan.

Ezer tüzes csókot bintetem rád,
Homályos az arcékp oly hamar.
Kedves lányka keblemen az arcékp,
De nyugalmam végleg óda van.

Szentgyörgyi.

Mese.

Irtá: Reé János. 2.

— Elküldtél, hogy kincset, gazdagsá-
got szerezzek, hogy szépen lássa arcomat
a ki reám tekint s hogy fejemre királyi
koronát tegyek. Beváltam szavam s most

újra itt vagyok, hogy nékem add a bol-
dagságomat.

— Hol vannak kincseid? Mutasd
meg gazdagságodat.

— Parancsolni! — Szólt az ifju és
az egyik kitért ablakhoz vonult. Megpen-
gette langját és dalolni kezdett.

Már-már gunyosoly szállt az udva-
ronckok ajkára, már az öreg király is mel-
tő *haragra lobbanni kész, mikor egy bővö-
let száll meg minden halgatót és minden
szem elágyultan, öntefedten nézi azt a da-
fiás alakot, a mint az ablakon behulló
nap sugar díszlénnyében dalol. Könyek ülnek
a szemekre, a szivekben valami édes ér-
zelem húzódik meg és itt-ott hallatszák
valami elfojtott zokogás.*

Majd egyszerre elhallgat a dal. Fel-
szabadulnak a kedélyek a bővőlet által s
az öreg király kormánybotjával a trónus-
ra ütve haragosan felkiált:

Lapunk egyes számai helyben Kóczian Kálmán ur fűszer-
kereskedésében is kapható.

A főispán Jászberényben

Ünnepi színben és hangulatban volt tegnap Jászberény városa. A vármegye első embere, főispánunk jött látogatónak hozzánk, a vármegye legnagyobb városa és közintézményei megtekintése, megismerése céljából. Nem hivatalosan, nem külső parádés fogadtatás keretében s még is oly ünnepélyes, benső melegséggel történt az első találkozás, aminővel Jászberényben nem sokan találkoztak.

Az ellenzéki Jászberénybe elfőtt a jelenlegi kormány első bizalmi embere és egyszerre, egy csapással meghódította magának mindenkit. Azok a sötét szemüvegen látó jósök, akik eleve azt hirdették, hogy a politikai rendszerváltozás okából Jászberény város megyebeli fejlődésének, haladásának befellegzett, tapasztaltni kényszerültek városunk első tisztviselőjének önértékes üdvözlő szavaira adott válaszából, hogy egy hivatalos magaslattan álló, kicsinyes tekinteteken messze felülemelkedő gentemenn főispán mily szeretettel, emberfi igazságossággal és jóakarattal viseltetik a vármegye legnagyobb városa az egykori jászmetropolis iránt s megnagyuntató kijelentéseket hallottak a legelső helyről az iránt, hogy midőn egy haladni, önmagát fejleszteni akaró város nemcsak törekvéseiben dr. *Horthy Szabolcs*ban a

jászokat mindig nemes szeretettel pártfogoló néhai *Horthy István* fiában meleg szívű, jóindulatú pártfogóra s hatalmi segítőre talál.

A főispáni székfoglaló alkalmával elhangzott ígérvények beváltásának első lépése volt tehát a tegnapi főispáni látogatás, melynek kronologikus lefolyásáról a következő tudósítást adjuk:

A magas vendég várásában a város ünnepi színt öltött. Középleteleinken nemezt és a város színet viselő zászlók hirdették, hogy nem normális hétköznapra szállt fel a nap szüra.

Horthy Szabolcs dr főispán a féltizenegyes vonattal érkezett meg dr *Benkő* Albert alispán, *Bussa* Ákos árszékesi elnök, *Lippich* István dr vmegyei jegyző és *Udvardy* Miklós főispáni titkár kíséretében. A vasuti állomáson fogadására megjelentek *Konczek* polgármester, *Varga* járási főszolgabíró, *Bathó* rendőrőrkapitány és többen.

A vasutólva város székházára érkezve, a városi tanács, tisztikara és a városi kórház tisztviselőikara élen *Konczek* polgármester meleg szavakkal köszöntötte a kedves vendég megyefőt, beszédeben utalva a főispáni székfoglaló alkalmával tett kijelentésére, kérte a haladni vágyó jászfőváros pártfogásba vételét s szeretetteljes igényével szemben ígerte zálogul Jászberény városának ragaszkodását a becsületes közgazgatás és hivatali működés nyújtásával.

A polgármester üdvözlő szavaira a főispán igen meleg hangon válaszoltva, megismételte székfoglalója alkalmával tett nemes irányú kijelentését és férfias kijelentéssel biztosította a várost szeretetéről s arról, hogy a vármegye legnagyobb városa erkölcsi haladására irányuló törekvés képezi a főispáni állás viselésének ideje alatt egyik legfőbb feladatát.

A főispán szavait, zugó éljen követte. Ezután a polgármester bemutatva a főispánnak egyenként a város összes tisztviselőit, kikkel szívélyesen szorított kezet.

Ezután következtek a hatóságok és erkölcsi testületek küldöttségeinek tisztelegései.

A jászberényi kat. papság élén *Erdős* András plebánus üdvözölte a város magas vendégét. A m. kir. földmives iskola tanári kara élén *Venis Gyula* igazgató, az izraelita hitközség élén dr *Gydrfús* Ferenc hitközts. elnök; a ref. egyház névben *Simon* Ferenc lelkész, a katonai állomás részéről megjelentek: *Krecsárvéti* Emil honvéddomogay és *Sándor József* ménaskari százados; a helybeli kir. ábrásbíróshoz dr *Koller* Kálmán kir. táblabíró vezetésével, a főgimnáziumi tanárikar élén dr *Szombathy* István kir. igazgató köszöntötte, továbbá tisztelegtek: a m. kir. államasvasut tisztviselői *Fábián* Gyula osztálymérnök, — a kir. adóhivatal *Kiss* Mihály adóhátnok vezetésével és végül a kir. postahivatal részéről *Mikola* Árpád postahivatalnok és a kaszinó nevében *Barla* Kálmán egyesületi igazgató.

A főispán a tisztelő küldöttségeket igen szívélyesen fogadta és az üdvözlésekre adott válaszaiban igen melegen érdeklődött közintézményeink állapota felől.

A tisztelgések után *Konczek* polgármester kalauzálásával és szívtje kíséretében a főispán a honvéd lakotányát a m. kir. ménaslaktányát, az Erzsébet-kórházat, a kir. főgimnáziumot tekintette meg, majd látogatást tett még ebéd előtt a róm. kat. parochián és a ref. egyháznál.

Délelőn *Varga* István járási főszolgabíró ebédet adott a főispán tiszteletére, melyen egyházi, polgári és katonai hatóságaink és erkölcsi testületeink vezetői vettek részt a főispán kíséretén kívül.

A délután folyamán magánlátogatásokat végzett a főispán a következő helyeken: *Konczek* polgármesternél, *Barla* Kálmán főgim. tanárnál, dr *Koller*, kir. táblabírónál, *Bathó* kir. körjegyzőnél, dr *Gydrfús* Ferenc ívr. hitközségi elnöknel, dr *Veis* István, *Mallár* József ügyvédnél, dr *Viszney* Béla megyei tb. főorvosnál, *Tarnay* Sándor bankigazgatónál, *Mallár* Sándor szolgabírónál és az ipartestületnél.

Este 8 órakor estebéd volt a város magas vendége tiszteletére a kaszinóban

— Hol vannak hát kincseid? — Gazdagságodat mutasd!

— Látni akarod? Te kívántad! — És kiszólt az ablakon a néptömeghez, hogy ben is meghallották szavát.

— A ki hallani akarja tovább a dait, az adja nékem legkedvesebb drágaságát! — És némán odatámaszkodott a magas ablakpárkányhoz, csak a szeme beszélt, a mint az aranyhaju királykisasszony észme nézett. És várt.

Először csak a nép hozta ajándékát. Az asszonyok függőiket, kőöntvényeket, a lányok gyöngyös pártáikat. Férfiak hozták drágaköves gyűrűiket. Már halomban állt körülötte arany, bányos és drágaság.

S az ifju még várt.

Majd az udvaroncok oldták le a nehéz aranyos kardjaikat. Kacsuákkör letépték a gyémántos forgót és mentéikről a nehéz láncokat.

S az ifju még mindig várt.

Az öreg király sem akart népétől elmaradni. Letette eléje a kormánypalcát s a

drága koronát. Aztán ajjú *birva a nehéz palást terhét visszavánszorgott trónusára.

És a barna dalmok ujra kezdte a dalt.

Dalolt-dalolt önfelédten, megdicsőülten, hogy a ki rátekinthet, hát szinte szerelmes lett bele, asszony, leány, férfi egyaránt. Körülötte tenger kincz garmadában s annak közepén, a napugarak fényében az a gyönyörű délceg férfialak üde ifjuságával.

Egy hang sem volt halható. Méla csendesség ülte meg az óriási termet, a várost, az egész tájat. Elhallgatott a vásári zaj, el a malom zuhogása. Hallgatott a vad az erők berkeiben s a kert bokrai között a csalogány.

Az emberek áhitattal csüngtek az ajkán, mintha üdvösséget adott volna nekik az a dal. Elfeledtek mindent. Bubánatot, brómet s hallgatták.

Az aranyhaju királykisasszony megbölvönten ült a trónus árnyékában és valami tulvilági boldogság fénye derengett

szépséges homlokán. Ugy ült ott, mint egy szépséges szobor. Mintha a lelket annak az ifjunak adta volna és a tekintetelele belemerült annak álmód szemébe.

Az öreg király is, amint rajta felejtette gyenge szeméit, elkáprázva kapta eléje ráncos tenyerét és önfelédten mondá:

— Istenem, beh szép!

Elhallgatott a dal és szeleiden tekintett az ifju az öreg király könyes szemébe. Az ifju szépséges, aranyhaju leányának fejcsékéjét az ölébe vonta és reszkető, kezeivel simogató.

— Beváltam szavam, csengett az ifju hangja, — gazdag vagyok. Ime, király! Egy nép adta ide összes kincseit. Szép vagyok, mert hiszen a te ajkaid csak az imént sutogák. És király vagyok, mert hiszen magad teled lábainhoz a kormánypalcát és a koronát!

Mint a völygkafianba szorult vihar bugása, zúgott fel az udvaroncok és a nép tetszészaja. Az öreg király pedig kézen fogva az ifjut odavezette trónusához s

amiről azonban legnagyobb sajnálatunkra — bár szerettük volna a jelentős nap történeti hűségét a magas vendég iránt való tiszteletből olvasónkó vágyait is kielégítőleg méltóképen befejezni — nem referálhatunk azon egyszerű okból mivel a rendezőség — monadjuk enyhén — rendezési szépség hibájából, arra lapunk mint a város és megye tekintélyes sajtóorgánuma véletlenségből meghívást nem kapott. És ezt mi öngazólások okából nem is resteljük bevallani.

Horthy Szabolcs úr főispán a mai napon utazik vissza székhelyére, Szolokra.

Megyei és városi ügyek.

Megeyi gyűlés. Jásznapgyon Szolnok vármegye törvényhatóság bizottsága folyó hó 31-én tartja rendes tavaszi közgyűlést, melynek ügyei előkészítésére nézve a múlt héten tartattak s a jövő héten tartanak a megyeház baloldali kis előtérben az állandó választmányi ülések. Mint már érintettik városunkból több érdekes és fontos közérdekű dolog kerül ezen évszázados ülésen színyegre.

Városi közgyűlés. Jászberény város képviselőtestülete kedden délelőtt rendkívüli közgyűlést tart lapunk múlt számában már érintett tárgysorozattal. Ezen rendkívüli közgyűlés tárgyainak előkészítése céljából a városi állandó bizottság holnap, hétfőn délelőtt 11 órakor tart ülést Konczek polgármester elnöksével.

Pintér kútja. A néhai Pintér Mihály által hagyományozott összegből a főtéren fűrt Zsigmond-féle arztüküt felépítményének létesítése ügyében csatornákon délelőtt ülészet ismét Konczek polgármester elnöksével a közgyűlés által kiküldött arztéi szobor bizottság, melyen megjelent a felépítmény szobrát mintázó Jankovics N. fővárosi szobrász művészs is. A szobrász művészs bemutatla és uttal a szoborbizottság által megrendelt, a kutépítmény felső részét képező szobor legújabb mintáztat, melyet egy itten lakó öreg juhász ember

reáadvya díborpaladtját erős kezébe tette a boldogságában üdvözült aranyhaju királykisasszony reszkető kezecskéjét és megáldotta őket. Aztán a dalnok fejére tette a koronát. Hanem mikor az ifju a kormánybotot is kezébe akarta venni, szelédien elvette azt s az elhajított lantot balkezébe, durva kardját jobbáiba adva meghajolt előtte és messzehangzó hangon üdvözölte az új királyt:

— Légy üdvöz, trónodon! Nagyobb király vagy, mint én valék s az Isten szeretetét látom abban, hogy megérdem engedte nekem ezt a szép napot. Teud boldogág, boldog királynév aranyhaju egyetlen lányomat. Hagyd a kormánybotot bíles tanácsosaidnak. Te tartsd meg lantodat és kardodat tovább. A lant néped szereteie, — a kard: az erő jelképe királyi kezdedben! S a nép zúgó helyesléssel kísérte az ősz király szavait a szépséges aranyhaju lény pedig mindebből semmit sem hallott, csak nézte, nézte boldogan az ő — lantos dalnokát. (Vége.)

alakjáról készített. A kutépítmény szobor felső részében így kifejezésre fog jutni a tipikus jász paraszt eredeti alakja. A sikerült mintázat egy öreg juhászi ábrázol. ki fordított nagyszűrő bundában, a juhász kampós botra támaszkodva s lábánál a talpazat aljában egy kis bárány felszik. A felépítmény ekként most már végére vényesen megállapított mintázata ismét ki van téve a város székháza nagyterében, hol is az érdeklődő közönség által megtekinthető.

A gyalogjárók építéséhez szükséges cementlapok gyártásához már hozzá fogtak s ha az idő kedvező lesz, rövid idő múlva előfognak annyi anyagot állítani, amivel az újabbon építésre kijelölt járdák munkálatát folytathatják.

Jászapáti közvilágítás. A minden tekintetben rohamosan haladni készülő Jászapáti testvér jászoközöngy képviselőtestülete legutóbb tervbe vette a közvilágítás modern értelemben javítását. A vilány avagy gázvilágítás létesítésére nézve most előelő országos cégtől ajánlatokat szerzett be, melynek alapján az előljáróság előterjesztést fog tenni a képviselőtestülethez a közvilágítás rendezése céljából.

Néhány szó a : : : Lehel kúrtjéről.

A 955-iki augsburgi katasztróla nagy fordulópont a magyar nemzet történetében. Már őseink is tudatában voltak annak, hogy ezzel új korszak kezdődik. Ezt pedig nem mi utódok fogjuk rá utólagosan az elődök, hanem kitűnik ez abból, hogy a honfoglalás után a történeti monda egy eseménytel sem foglalkozik oly részletesen mint az augsburgi csatával és következményeivel. Egyike volt ez azon eseménynek, melyet a képzelet hatalmasá kerített, melyet a fantázia ragyogó esztétivel annyira kiszínezett.

Tudjuk, hogy e váltakozás vezére Lehel volt. S mikor Lehel a vesztőhelyre vitték, a monda szerint kérdezték tőle utolsó kívánságát, ő kortét kívánta. Befelűt s eközben úgy ötfőte homlokón a császárt, Lehel kúrtjének nevezett kúrt, mutat is egy horpadást, melytől akor keletezett, mikor Lehel a császárt homlokón ötfőte. Ennyit világít meg a történelem fátyla és kor homályából.

De itt azután felmerül az a kérdés, hogy, ha a kúrt Lehelrel ott volt és a németek kezébe jutott, hogyan került az városunkba? Ebből az időből több ilyen előfentemű kúrt maradt fenn, amelyek figurák után itélve Ázsiában készítettek. Ezek a kúrtok akkor Európában is nagyon el voltak terjedva. Ily előfentemű kúrt van Prágában is és valószínű hogy az a Lehel kúrtja és nem a jászberényi. Mert arra van hitelen adatunk, hogy Lehel vezért a csatából menekülteben csehok fogták el. Ily tehát valószínűbb, hogy a kúrt megmaradván a csehok birtokában, s prágai kúrt az igazi Lehel kúrtja és nem a jászberényi. De természetesen ezt nem lehet nyugodt

lélekké bizonyosan állítani; csak a valószínűség szól mellette, az pedig nem elég erős argumentum. Egyébként a történetudósok véleménye is megoszlik e kérdésben s mondhatjuk, hogy „aduc sub indice lis est.”

Tóth Tivadar.

Zsidó kultúra.

Ökvetlenül az igazságosság és a méltányosság hangján kell szólalom, még ha modern viszonyokról is volna szó; annál inkább, mivel az ökor zsidó kulturállapotát az ökor kultur népekkel hasonlítom össze.

Amít példaul az óbabiloni és egyéb ösrégi történetírások a zsidók történeti könyveivel való viszonyát illet, legyen elég Bezdó Károly ítéletére hivatkoznom, ki az asszír-babiloni irodalom kiváló ismerője s aki azt vallja, hogy azok a történelmi följegyzések, melyeket az asszír-babiloni irodalomban találunk „mind összevéve még csak a kezdetén sem állnak semmi néven nevezendő történelmi tudomány.” (Bangha. Krisztus és a modern társadalom. III. 34.) A szkeptikus Meyer Ede szerint: „Az őstamentum jelentései Dávidról egész tartalmukkal megdöntetlenül igazolják, hogy maguknak a jelzett eseményeknek korából származnak.” Majd így folytatja: „Egyenesen bámulatos, mint volt akkoriban ilyenül történeti irodalom izraelben lehetséges. Ez az irodalom messze túlszárnyalja mindazt, amit egyébként az ökor keleti népeknek történetírásról tudunk, túlszárnyalja a babilonikat, asszirik és egyiptomiak száraz, hivatalos évkönyveit, az egyiptomi irodalom meszákkal átszórt regény történelmet. . . . Ez a (zsidó) történelem igazi történelem. . . . melynek csak- is görög talajon van analógia, hasonló; a görög kultúrával egyes egyedül a zsidó kultúra állítható egy sorba mint szellemileg egyenrangú alkotás.”

És csodálatos, akik ezt a szép dicsőretet letagadják, vagy maguk modern zsidók, avagy a modern zsidók barátai, — akik mind vagy nem ismerik, avagy nem akarják elismerni, mily magas műveltségi fokra emelkedett ez az ökori henotheista theokratikus államoecska, (az egy Isten imádó, isteni vezetés alatt álló államokat nevezik így.)

Beaconsfield (D'Israeli, angol miniszter, zsidóállásból állt), midőn egyszer a parlamentben egy szónok célzással élt D'Israeli előbbi vallására, így vágott vissza: „Ertem a célzást, de jegyezze meg képviselő ur, hogy az Izrael népe évezredekkel előbb imáda az egy igaz Isten, midőn még a barbár angolszások fa és köbálványok előtt imádvya porban csuszagtak.”

Ez a kulturális magaslato letagadni a Messzával vérokon neptől, akikért a nemzetek nagy apostola, sz. Pál, átok alatt is kész volt szenvedni, csakhogy megtérjen az az ó népe Krisztushoz, és úgy felel meg az igazságos történelmi valósnágnak.

A szomorú erdiben csak az, hogy ezt a gazdag ökori irodalmat, amelyben a vallás és az állam élet oly szoros egységgé

forrot össze, csak azért mert benne a jövővéd Messiasra történnek félreismerhetetlen célszók, nem ismert, megvetni, kicsinyíteni szokták ép e népek legkiválóbb tudósai, pedig azt maga Aristotélis is, a staggerai lángész, — megcsodálja, hogy egy ily maroknyi nép az irodalmi kultúra terén felülmúlta a hellén egykoru irodalmi műveltséget.

Büszkén nézhetnek a zsidók a még a Messiaszt váró őseik nagy műveltségére, szegényi való nincs semmi, legfeljebb csak az, hogy annyira eltérték és leszárdáltak azon magas erkölcsi színvonalról, a melyen ezen nép hős és jámbor királyainak, vezéreinek, főpapjainak a legűbjeje, aztán a próféták mind, — állottak.*)

—dx.

*) E tárgyban szép felvilágosításokkal szolgál dr. Bangha Béla Krisztus és a modern társadalmak c. füzet-sorozata. (Budapest VIII. Mária u. 25.) Jézus és az ószövetségi Messiasz kép. Az Ószövetségi könyvek vezérgondolata. Mózes és a Hamurabi. Obabilon királya. „A zsidók szentírása és a pogánynépek szent könyvei” stb címek kiemelhetők ez irányban.

Aktualitások a hétről.

FŐVÁROSI LEVÉL.

Március idusa. A gimnáziumi önképzőkörök ünnepies hangulata suhan át mellettünk. A felkészedőtől (no meg a lámpaláztól) kipirult arcu, pelyhedző állu nyolcadikos pathetikus szavaltala zsong fölemben. A kokárdás, nemzeti színnel szalaggal föltekített ifjuság lelkes tömege vonul el lelki szeméin előtt Gyermekkori impressziók kergetik egymást kábult agyamban. Hogy miért kábult az agyam? Csak meg kell nézni, hogy ünnepik itt Pesten a szabadság hajnalhasadásának, a társadalmi és gazdasági felszabadulás bimbó-fesületének évfordulóját. 50-60 egyetemi hallgató s néhány bámszaj gyerek zarándokol el a Muzzeum-épüshez történeti nevezettségű helyére és a Petőfi-szoborhoz, leróni a hán és kegyelet adóját a szabadság lülinglékü dalosa iránt.

Kihalt a lelkesedés a polgárok szívéből? megszűnt a kegyelet a szabadság vértanui iránt? Kihalt a rohanó élet vérsíri tülekedése a szívekből a nemes hevüle e a szent eszmékért? Hlyestéle kérdések köválnak fejembem, s hiába próbálók megfelelni rájuk. Ettől kábult az agyam.

Jogász-pincér. Ez a legújabb specialitás. — Eddig a jogászt alkalmazzák ügyvédi irodában, házi tanítóul, magántitkáruul, irhatott címszalagot napestig, körömszakadtáig, ha nemesi származású hiteslen igazolta kikölcsönöztek jó áron a lipótvárosi házbálókra. Ki tudná mindet felsorolni? De még ilyen nem volt a sifonkerban!

A dolog úgy áll, hogy egy kezshelyi vendéglős meginvitálta a jogász-ifjuságot nyárta a vendégüljöbe — pincérnek. Nosza erre a lapok, egyebek szentizók híján, kapnak a témán s egyik vezércikkben, másik

a „kávéházi beszélgetések” rovatában tárgyalja szelében hosszában. S oly alaposan megvitatott a dolgot; hogy most nem tudók belőle kiokosodni — a kis késit neki! Sz. Z. ur, aki filozemita cikkeivel szerette meg magának a „népszerséget” bizonyos nyakörv polgártársaink részéről, az ő szokásos nagyképti stílusával az mondja, hogy ezen tényleben a jövő zenéjének halk akkordja csendül föl. (Nincs ily finom halálása egy zongora virtóznak se!) Egy másik lap és a nagyságos jogkari dékán ur úgy nyilatkoznak, hogy ez nem megfelelő mód a diáknyomor enyhítésére s hogy a pincéri állás inkompatibilis az egyetemi polgársággal.

En nem disputálók, hogy illik-e vagy nem, egy egyetemi polgárhoz a pincér cím és jelleg. De melegen ajánlhatom az egyetemi tanár uraknak, hogy ne menjenek a nyáron Keszthelyre üdülni. Mert könnyen megeshik, hogy a pincérek megbosszulják magukat a professor urakon, s nem lesz köszönet a vendégszereplő pincér urak kiszolgálásában.

X (évközben ugysí ő ajánlanak nekünk nem kevésbé melegen holmi mezőt, mely egy szafos magyarországi „Lipót”-tal kapcsolatosan szerepel a közhasználatban.)

T . . . r.

UJDONSÁGOK.

— **Apponyi Albert gróf** Jászberény város nagynevű országgyűlési képviselője és diszpólgára, a magyar nemzet béke apostola a fővárosi híradás szerint tegnap érkezett meg Budapestre amerikai útjából, Fogadására nagy ovációkat rendeztek.

— **Új hitiszónok a főgimnáziumban.** A vallás és közoktatásügyi minisztérium engedélyje alapján főgimnáziumunknál szervezték második ik, exhortatori tisztség betöltésével az egy biboros-érek *Annuneri* Andor állami iskolai hitoktatót, lapunk fő munkatársát bizta meg. Örömmel gratulálunk főmunkatársunk kitüntetéséhez.

— **Kanonoki beigtatás** Ó felségének és főpástorunknak megiszteelő kitüntetésén kívül nagy tisztséges érte — mint már röviden említtük — Farszky Ferencet és Ambrus István dr t azokban az érdemeiket méltányoló szép szavakban, melyekkel őket Szecsrényi Lajos püspök e hó 11-én (szombaton) délelőt fizeszterbeli kanonoki állásukba beiktatta. Hivatkozott arra, hogy a címköröségnek világszerte elharapódzott betegsége a mi egyházmelegyékben nem találhatott talajt; annál nagyobb tehat azoknak megiszteletése, kiket a nagybenny kritikához szögelt főpástorai szem a küzdők sorában mozgott a megkülönböztetéses érdemeseknek látt. Valóban ilyen kiválóan érdemes, derek pap Farszky Ferenc, kire a beiktató püspök szavai szerint, „mint volt lelkiigazgatóra, most is büszkén és tisztelettel tekintünk blyen Ambrus István is, kinek érdemes mellett szép jövővel bízták. A beiktatáson jelenvolt többek közt Sipo Géza jászárköszállási ptebános is, képviselvény az t ragaszkodó szeretettel, amelyvel a jászág papjai Farszky Ferenc iránt éreznek.

— **Főroszós úje.** A vármegye alsópapjáról tegnap ierkezett utazási terv szerint az idei főroszós a jászfelső járás katonakötelesei részére április hó 7. 8. 10. és 12. én,

Jászberény város hadkötelesei részére pedig ezen sorozó járásban április 18. 19 és 20-án fog megejtenni. A főroszós a vármegyénkben a jászapárti sorozó járásban április hó 1-én veszi kezdetét és tart május 31-éig, Bizottsági polgári elnökök lesznek a jászalsó járás sorozásánál *Antal Sándor* törv. tag, a jászfelső járásnál *Berkli József* nyug. vmegejti főügyész és a jászberényi sorozásnál *Bagossi Károly* nyug. alispán.

— **Nagybójtói előadások.** Mint értesültünk a központi kat. kör nagybójtói előadásainak sorozatán az ország első híres és nagyhatalmú keltó szónoka *Butyka-páter* fog a kat. sajtó pártólása érdekében előadást tartani. Véghetlen érdeklődéssel várjuk a ritka szónoki talentuma párt előadását és véghetlen kíváncsok, hogy annak eredménye is legyen a kat. közönség körében.

— **Gyászshir.** A régi szép patriarkális jász élet egyik érdemes inatnájára hagyta itt az életet a hét folyamán *Teszány Ida* úrhölgy *Balogh Sándorné*, *Muhoray Margit* urasszony nevelő njenje halt el 89-ik évében. A megboldogult kedves leültele úrhölgy igen tevékeny tagja volt városunk ur társadalmának s egyik alkotója a jászberényi jótékony nőegyesületnek. A mindenké által szeretett és nagybecsült úrhölgy temetése tegnap délután ment végbe igen nagy részvét mellett.

— **Március 15 iki ünnepségek a vidéken.** Jásztelekről jeienti tudósítók hogy ott is a szokásos módon ünnepelték meg március 15 ének 63-ik évfordulóját. Már kora hajnalban mozsárárugek dörgése jelezte a szabadság, napjának hajnalhasadását. Az ünnepi mise után pedig az iskola növendékei, a körök tagjai és a közegyi elüljáróság visszatértek helységükbe, ahol az iskolában *Mihalovich Vilma* ujonnan megválasztott tanító, a 48-as olvasó körben pedig lapunk munkatársa *Nagy László* Endre tartott mely tartalma és rendkívül hatásos ünnepi beszédet.

— **Ujbak Szónokok.** Szolnok városában a hét elején tartották meg a „Magyar Takarékpénztár Rt.” megalakítását. Az új pénzintézet létesítésében nagy része van a kétélet országgyűlési képviselőjének dr. *Nagy Emilnek* és *Sipos Orbán* kir. tanácsos városunk jeles szülötének! Az új pénzintézet 400.000 korona alapitókével alakult meg s élere elnökül dr. *Nagy Emil* választotta.

— **Ünlepyi a gyermektelepen.** Veniger Kálmáné helybeli állami gyermektelepen március 15-éke alkalmából a növendékek hazafias ünnepepét rendeztek, amelyre saját maguk által készített izléses megívókkal hívták meg az érdektódókat, Volt ének és szavalt.

— **Tenyészapailla vizsgálat.** A tenyészapailla tartó gazdálközség hirdertemny utján hívták fel a hatóság által arra nézve, hogy f. hó 27-én a rendőrség udvar megtartandó hatósági vizsgálatra tenyészapaillataikat hajtsák fel, ahol is az illető állattartók számára ki fog adatni a tenyészigazolvány.

— **Tavaszi állatvizsgálat.** A főügyében megtartandó tavaszi állatvizsgálat e hó 22-én veszi kezdetét a szent imrei tanfán és tart a kibocsájtott állategészségügyi hatósági hirdetmény szerint egész április 10-ig. A hirdetményben jelölt helyeken tartandó szemléhez a lovak csikók és számarak lesznek elővetendők.

— **Közművelődési tanfolyam.** Az országos katolikus szövetség fővárosi közép-

ponti Katolikus Kőr fehértérmeiben (IV., Molnáru- 11.) közművelődési tanfolyamot rendez. Első előadása e hó 9-én volt, hol a megnyitót Széchenyi Emil gróf tartotta, majd Glattfelder Gyula egy tanár tartott értekezést a kat. autonomiáról. A hazánk legjellegesebb előléte katolikus férfiai tartanak ezen f. hó 27. ig tartó tanfolyamot ismeretterjesztő előadásokat.

A nők rendszerint nem törődnek az emésztéssel és bélműködésük rendben tartásával és mikor ennek következtében már sokat szenvednek gyomorbaikban és hosszantiartó székrekedésben, valami hasznos és gyakran ártalmas pirulákkal akar-nak magukon segíteni.

A ki már sok féle hashajtószert használ, nem talál elég dicsérő szót a valódi **Ferencz József**-keserűvizre, oly annyira feletté áll e természet-teremtette gyógyviz az általában használatos hashajtószereknek. Ezt tapasztalta dr. Lefèvre amerikai orvos is, mikor egy érdekes esetből kifolyólag következőkben számol be: „A természetes Ferencz József-keserűviz egy áldott állapotban levő asszony eldugulásánál csodaképen hatott. Rögön megszüntette a hányást és a belső szerveket az egész terhesség alatt rendszer áldott állapotban tartotta.“

A ki nem bírja az igazi Ferencz József-keserűvizet gyógyszerésznél vagy fűszeresnél beszerezni, az rendelje meg levelezőlapon közvetlenül a Ferencz József-főiskola szét-küldési igazgatóságánál, Budapesten.

— **Misszió Jászapátnin.** Miből jászapátni láptársunk írja: Ft. Varga István és **Fatadi** István budapesti jezsuita-atyák f. hó 22-től 30-ig missziót fognak végezni az ottani r. kat. templomban. Ezen nyolc nap alatt délelőtt és délután tartanak szent beszédeket s teljestik a hívek gyónatását. — Mivel ez ilyen missziók, mint ritka külön ajándékok megtartása a hívek vallásos érzületére nézve valóban megható s így

eredményeiben a lelki életre nagyon fontos szokott lenni, már ezért is,—de mert ilyen misszió Jászapátnin ez ideig tudomásunk szerint még nem volt, nagyon érthető és indokolt a hívek ez iránt való érdeklődése.

Tisztességes

Fiatalszabadság állandó alkalmazására felvettük Muts János papi, polgári és egyházi ruhakészítőnél Budapest, IV., Ferencz József-rakpart 19. szám.

Eladó

egy 220 literes üst leeresztő csappal, hengerrel, hűtőcélinderral, tisztázó és vőtököző edényekkel, hűtőkáddal együtt jutányos árban. — Közelebről tudakozódni lehet Iványi Sándor tulajdonosnál I. ker. Gyöngyösi-ut 14. sz.

STAMPAY

kat. ének- és imahönyve

áremelés nélkül 32 lappal bővítve, XVII-ik kiadásban, új, ingyenes kottafüzettel, csinosan kötve; 30, vászonban 50 fillér. Tízre egy ingyen jár. Kapható bőrkötésben is a szerzőnél Kőbölkaton, Esztergom-megyé.

Lapelarusítók sürgősen kerestetnek PESTI PÉTER könyvnyomdájába.

Pesti Péter könyvnyomdájába Jászberényben nagy ujdonság érkezett!

!! Köszén !!

A legjobb minőségű hazai és poroszországi salak és pormentes szén, továbbá budapesti légszuszgáryi, valamint poroszországi pirszén (coaksz) a bánya által előírt eredeti ár mellett alólíroinál megrendelhetők.

Pontos szállításért szavatosságot vállal:

HOFFER MIKSA

11b h. hazai és poroszországi banya képviseletg.
JÁSZBERÉNYBEN.

Ákác fák

Eladó több ezer darab sorfának való erőteljes növényű, 4—5 éves — magból neveit — átültetett akácfa. 2—3 méter magasak. Elsőosztályúnak ezre 250 kor., drbja 30 fillér. Másodosztályúnak ezre 200 korona, darabja 25 fillér. Eladó több száz sorfának való 8 éves tölgyfa, drbja 80 fillér.

GOSZTONY ALADÁR

Kerekudvar. Posta Jászberény

Ákác és virág-méz!

Gyors és pontos kiszolgáltatás.

Kaphatók:

Magyar gyártmányú tea-szüteménykülönlegességek leg nagyobb választékban, az általános drágaság dacára hihetetlen olcsók.

Rumok, likőrök, tokaji gyógy-aszúk, visontai és villányi vörös gyógyborok, minden híres borvidék borai, valamint helyi termésű boraimat a legjutányosabb árak mellett ajánlom.

Róczyán Kálmán

fűszer- és csemegeüzlete

JÁSZBERÉNY,

a nagytemplommal szemben.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Állandóan friss teavaj!

Mi olcsó és jó kávét akar, tegyen próbát általam **házilag pörkölt** kávéfajokból, mindig friss, pörkölt állapotban kaphatók.

Minden hétfőn friss hentesárak.

Kaphatók bel- és külföldi sajtok:

Ementháli, trappista, magyaróvári, rokforti, dőri-pusztai, pécsi csemege, imperiál, parmasán, lipői juhturó. Sós pácolt és olajos halak nagy választékban

?

Szigoruan szolid és olcsó árak. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek.

Diszes dobozos cukorkák

Szülők figyelmébe!

Frankfurti tanár: Dr Schöpfler
s kitűnő új gyógyszer, a

CALCARIN

(NÉMETORSZ.-BAN SAUERKALK
segít gyermekek fogzásánál, sziv-
görcsnél, angolkóránál, csontbeteg-

ségeknél, sápkóránál. Sötety gyer-
mekek rövid idő a CALCARIN-tól
megerősödnek, gyermekes nők csont-
fogfájdalmat, fogpusztulása azonnal
megszűnik.

Főakták: **Szkoumál Jenő**
gyógyszerésznel
UJSZÁS.

Rapható minden helybeli gyógyszerüzletben.

Többszörös kiutaltetésben részesült szrenzációs háziszser

DR BOROVSKY-FÉLE

BOROLIN

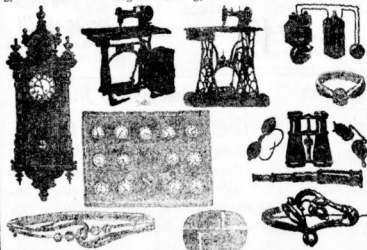
mely városunk piacán is megjelent. Ez háziszser hatásában és erőalkotásában felül-
multhatatlan gümökóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás, továbbá
minden megműlés okozta bajok mint rheuma, kőszvény, csusz, ischiás, ízületi
lob és zsádban szenvedők, végül fagyás okozta és égési sebek fájdalmainak
megszüntetésére. : : : KIVÁLÓ FERTŐTLENÍTŐ ÉS TESTÓVÓ HÁZISZER.

KAPHATÓ városunkban a következő cégeknél: Bordás János gyógyszerüzletében
és Hóji Vilmos kereskedésében. Jászkarószálláson: Szűcs Dezso gyógyszerüzleté-
ben. Tiszaroffon Lénárd Dezso fodrászüzletében. 1.20, 2.— és 2.50 koronás
üvegekben. Készítik:

Dr Borovszky R. orvos és Borovszky K.
Budapest, II. kerület Fő-utca 77 c. szám.

„PFAFF“

varrógép villanyerőre!!! Legelő és legtartósabb a
világon. Óránként 3 fillert fogyasat óriási munkaképes-
ség mellett. Többet dolgozik, mint 10 más fajta varró
gép. Bizonyított dolog és ami is, minden fűrészdíj nélkül. — — Ajánlja
Singer-Central-Bobbin karikaká-
zást dísz tárgyakból, melyek
és ipari célokra. Nagy raktárt tart arany- és ezüst dísz tárgyakból, melyek
és ajándékoknak igen alkalmasok, gummiúras, műszerek,
különlegességek, szem-
üveg- és porcellánárak Eivállja toronyórák fet-
nagy választékban. állítását és javítását, fal-
és zsebórák, ékszerék, minden házi villanycsengőh
nemű tárgyak javítását továbbá állítását és javítását, fal-
áll., inga-, omega- és Blözseborák nagy raktára. Európa összes gyá-
rainak varrógépeiből nagy raktárt tartók, s így a varrógépek legol-
csóbban nálunk szerezhetők be. — Műhírtés és applikáció munkáikat in-
gyen tanítom. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.



Spekonya Lajos

PLATTA ANTAL UTODA
órák, ékszerész és mechanikus
a Jászkerületi Nép-
bank épületében.

Értesítés.

Értesitem a t. közönség-
et, hogy

lakatosműhelyemet

egy új

forrasztófóggéppel

szereltem fel, Minden e
szakmába vágó munkát
gyorsan és pontosan
végzek Így elfogadók:
hűbás öntvények törött al-
katrészek, géprészek, —
sárga vagy vörös rézmun-
lak — össezforrasztását,
kőzánvpedés kiávitását, kő-
zánvcsövek kifoltását, továb-
há vető- és szántófékek re-
szemeik össezforrasztását s
ávenek teljes kiávitását.

Tlyennel munkáimról árajánlat-
tal szivesen szolgálok.

Tisztelettel

Sihá István

lakatos, Jászberény, Határ-u. 21

PÁRTOLJUK

a kat. sajtóegyesületet!

Az egyesület célja a kat. napi
sajtót és járnyu iradalmát föl-
lendíteni, versenyképessé tenni és
a legzesebb körben elterjesze-
teni. E végtől szellemi és anyagi
erőket mozgósít, a kat. tár-
sadalmat szervezi és egy nagy
sajtótáop élesztésére törekszik.

Tágja leket minden keresztény
férfi vagy nő — a rendes tag
felvételénél legalább 1 K (vagyis
egyesület évre 2 K) tagdíjat fizet. —
A jővevő tagok sorába tartozik
aki éveanként legalább 10 koron-
nával járul az egyesület céljai-
hoz. — **Alapító** legkényt szere-
tepel az, aki egyszerre (vagy
részeleteiben 2 éven belül) leg-
alább 200 koronát járul a ma-
gasztos célra. — **Disztag** címe
illeti meg azt, aki legalább 1000
K össezget adományoz a sajtó-
alap javára.

Közvontati iroda:

Budapest,

Ferenciek-tére 7, V. lépcs. 1. em.

Üzletáthelyezés.

Van szerencsén a Főtisztelendő
megrendelőmet tisztelettel értesítem,
miskerint üzletemet t. évi május 1-én
IV., Ferencz József-rakpart 9., I. em.
helyezem át. Szives tudomásait véle-
lét kérve

mely tisztelettel vagyok

Muts János

post. polgári és egyházi
ruhakészítő

Budapest, IV., Ferencz József-rakpart 19.